ศุภศันส์ สกุลตั้ง: การนำโลหะกลับคืนจากแบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยการชะละลายและ การตกตะกอน (RECOVERY OF METALS FROM SPENT MOBILE PHONE BATTERIES BY LEACHING AND PRECIPITATION) อ. ที่ปรึกษา: ผศ. ดร. มะลิ หุ่นสม, อ. ที่ปรึกษาร่วม: ผศ. ดร. เก็จวลี พฤกษาทร, 79 หน้า. ISBN 974-14-2076-5.

แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่เมื่อหมดอายุการใช้งานแล้ว องค์ประกอบภายในของแบตเตอรี่เหล่านี้ ซึ่งประกอบด้วยโลหะหลายชนิด เช่น นิกเกิล โคบอลต์ อะลูมินัม ทองแดง แลนทานัม และอื่นๆ ล้วนเป็น อันตรายต่อสิ่งมีชีวิตทั้งสิ้น งานวิจัยนี้จึงมีความสนใจที่จะนำโลหะนิกเกิลและโคบอลต์กลับคืนโดย การชะละลายและการตกตะกอน ซึ่งแบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้ในการศึกษามี 2 ชนิด คือ แบตเตอรี่ นิกเกิลเมทัลไฮไดรด์และแบตเตอรี่ลิเทียมไอออน การทดลองจะเริ่มต้นโดยการแกะแยกแบตเตอรี่ทั้งสอง ชนิดออกเป็นชิ้นส่วนต่างๆ เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบและปริมาณโลหะภายในแบตเตอรี่ หลังจากนั้นจะทำ การศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อการชะละลาย ได้แก่ ชนิดของกรด (ซัลฟิวริก ในตริก และไฮโดรคลอริก) ความเข้มข้นของกรด (1-6 โมลต่อลิตร) อัตราส่วนระหว่างขั้วไฟฟ้าต่อกรด (10-40 กรัมต่อลิตร) อุณหภูมิ (30-90 องศาเซลเซียส) เวลา (5-120 นาที) พบว่ากรดไฮโดรคลอริกมีประสิทธิภาพในการชะลายโลหะ นิกเกิลและโคบอลต์ได้ดีกว่ากรดซัลฟิวริกและในตริก และภาวะที่เหมาะสมสำหรับการชะละลาย คือ กรดไฮโดรคลอริกความเข้มข้น 5 โมลต่อลิตร อัตราส่วนระหว่างขั้วไฟฟ้าต่อกรด 15 กรัมต่อลิตร อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส เวลา 60 นาที สามารถชะละลายโลหะนิกเกิลและโคบอลต์ได้ร้อยละ 99 และ 90 ตาม ลำดับ ปฏิกิริยาการชะละลายโลหะทั้งสองชนิดนี้เป็นปฏิกิริยาดูดความร้อน (Endothermic reaction) และ เป็นปฏิกิริยาอันดับที่ 2 ควบคุมการเกิดปฏิกิริยาโดยกระบวนการเชิงกายภาพ มีค่าพลังงานการกระตุ้นใน การเกิดปฏิกิริยาการซะละลายสำหรับโลหะนิกเกิลและโคบอลต์เท่ากับ 0.34 และ 0.52 กิโลจูลต่อโมล ตามลำดับ และค่าความเป็นกรด-เบสที่เหมาะสมสำหรับการตกตะกอนร่วมกันของโลหะนิกเกิลและ โคบอลต์ด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรคกไซด์ความเข้มข้น 2 โมลต่อลิตร เท่ากับ 11

4672433623: MAJOR CHEMICAL TECHNOLOGY

KEY WORD: MOBILE PHONE BATTERY; METAL; LEACHING; PRECIPITATION

SUPASAN SAKULTANG: RECOVERY OF METALS FROM SPENT MOBILE PHONE BATTERIES BY LEACHING AND PRECIPITATION. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. MALI HUNSOM, Ph.D., THESIS CO-ADVISOR: ASST. PROF. KEJVALEE PRUKSATHORN, Ph. D., 79 pp. ISBN 974-14-2076-5

Spent mobile phone batteries consisted of various kinds of metals such as Ni, Co, Al, Cu, La, etc are considered as hazardous materials. This research was carried out to recover some valuable metals from the electrode of the spent mobile phone batteries by using the leaching and precipitation processes in laboratory scale. Two types of spent mobile phone batteries were employed in this study; nickel-metal hydride (Ni-MH) and lithium-ion batteries (Li-ion). Both batteries were first crushed and analyzed their principle components. Afterward, the leaching process was carried out. Effects of parameters including types of acid (H₂SO₄ HNO₃ and HCI), acid concentration (1-6 M), solid-liquid ratio (10-40 g/l), leaching temperature (30-90 °C) and leaching time (5-120 min) on the leaching percentages of Co and Ni in the leaching process were investigated. The preliminary results indicated that the HCI provided the highest leaching percentages than that of H2SO4 and HNO₃ for all leaching conditions. The optimum leaching condition was found at acid concentration of 5 M, leaching temperature of 80 $^{\circ}$ C, solid-liquid ratio of 15 g/l, and leaching time of 60 min. According to this condition by using HCl, greater than 99 % and 90 % of Ni and Co were leached, respectively. Further investigation indicated that the leaching processes of both metals were the endothermic processes with the rate raw of the secondorder reaction. In addition, the physical process principally controlled the leaching process with the activity energy of 0.34 and 0.52 kJ/mol for Ni and Co, respectively. The pH condition of co-precipitation of nickel and cobalt by using NaOH 2 M was equal to 11.